

De vaas van Vreugde: vervolg!

Het artikel over de natuurstenen vaas die ooit het Stationsplein sierde, blijft de gemoederen bezig houden. De raadsgroepering *Nestor* heeft bij monde van de heer L. Neefs in de gemeenteraad vragen gesteld over de vaas. Verscheidene beeldhouwers hebben hierop een prijsopgave gemaakt voor een replica. De aanleiding tot het schrijven van het artikel was echter de herontdekking van de gipsmallen die Louis Vreugde heeft gebruikt. De mallen zijn later door zijn weduwe aan de gemeente 's-Hertogenbosch geschonken. De aanwezigheid van deze originele gipsmallen maakt het mogelijk het gefigureerde middendeel van de vaas in kunststeen na te gieten. Deze werkwijze doet het meeste recht aan het artistieke werk van Vreugde en verdient verre de voorkeur boven het houwven van een replica. De sokkel met tekst en de geprofileerde 'deksel' met bladmotieven zouden wel in natuursteen gehouwen kunnen worden. Op de onderrand van de vaas staat overigens een rondlopende tekstband die echter (nog) niet ontcijferd is.

Bosch zonder apostrof

Het Brabants Dagblad besteedt nogal wat aandacht aan de 'apostrof van Bosch'. Dat komt omdat *Bossche Bladen* in het eerste nummer een aardige bijdrage over dit taalkundig verschijnsel plaatste. Dat weet U, lezer, wel, maar het Brabants Dagblad (nog) niet.

Over de 'apostrof' ontvangt de redactie nog steeds post. Zo is Jan Bruens erg in de weer met de 'apostrof' en schakelde het 'Genootschap *Onze Taal*' in. De geleerden bogen zich over het probleem en schreven hem terug. Een gedeelte uit het antwoord van het deftige Genootschap aan Jan Bruens volgt hier.

'U hebt gelijk: taalkundig gezien is de juiste spelling *Bosch* *Woorden-*

boek, zonder apostrof. *Bosch* is hier niet een genitiefvorm ('van Den Bosch'), maar de onverbogen vorm van een bijvoeglijk naamwoord ('afkomstig van, behorend tot, betrekking hebbend op Den Bosch'). Van de meeste Nederlandse aardrijkskundige namen kunnen bijvoeglijke naamwoorden afgeleid worden door er een *s* aan vast te plakken: *Amsterdams*, *Bredaas*, *Brabants*, enzovoorts. Bij namen die zelf al op een *s* eindigen, valt het achtervoegsel *s* samen met de slot-*s*; deze wordt niet verdubbeld en er volgt ook geen apostrof: *een Maas-luis meisje*, *een Oss straatje* en ook *een Bosch plein*. Overigens doet dit probleem zich alleen voor bij onzijdige woorden die door *een* worden voorafgegaan; in bijvoorbeeld *de Maasluise jongen* of *een Osse straat* volgt er een buigings-*e* na het bijvoeglijk naamwoord en is er geen verwarring met de genitiefvorm mogelijk.'

Tot zover de brief van het 'Genootschap *Onze Taal*', met dank aan Jan Bruens.

Dat 's-Hertogenbosch/Den Bosch ook voor (oud-)inwoners (?) een moeilijk woord is, blijkt overigens uit de naam van een eetcafé in Waalwijk: *D'n Boschenaer*.

Behoort het Kruithuis tot de vestingwerken?

Van Drs. L.J.M. van de Wiel ontving de redactie de volgende brief (inclusief lof voor *Bossche Bladen*!).

'In het eerste nummer is een artikel opgenomen van Ir. J.G. Meester: *Een nieuwe toekomst voor de vestingwerken van 's-Hertogenbosch*. Wat mij bij lezing van dit artikel toen al opviel is dat in het op pagina 5 opgenomen *Overzicht van de nog bestaande vestingwerken rondom de binnenstad* het *Kruithuis* volledig van de kaart verdwenen is. Je denkt dan niet direct aan boos opzet, merkwaardig

vond ik het wel. Wie schetst echter mijn grote verbazing en ook verbolgenheid bij de constatering dat ook in het bij het tweede nummer gevoegde *Ontwikkelingsplan Vestingwerken* met geen enkel woord over het *Kruithuis* wordt gerept. Ik heb het zeer ernstige vermoeden dat het gemeentebestuur, die toch voor de publicatie (van het *Ontwikkelingsplan* - red.) verantwoordelijk zal zijn, liever niet in het kader van dit ontwikkelingsplan voor de draad komt met hun nog steeds bestaande voornemen om het *Kruithuis* aan de Noordwal achter nieuwbouw van een museum te verstoppen. Het zou door steeds minder mensen worden begrepen dat een stadsbestuur, dat hoeder zegt te zijn van het Bossche culturele erfgoed, op deze manier omgaat met uitgerekend het enige nog in zijn oorspronkelijke staat bestaande, authentieke element van de vestingwerken. En dat nog wel met het voornemen om diezelfde vestingwerken zoveel als mogelijk in zijn oorspronkelijke staat terug te brengen'.

Redactie:

Bossche Bladen wil een bijdrage leveren aan meningsvorming rond de beoefening van de cultuurhistorie en cultuurhistorische ontwikkelingen die zich voordoen in de stad of die de stad raken.

De redactie is vrij in het vergaren en publiceren van informatie en probeert daarbij rekening te houden met gewichtige andere belangen van de drie participanten in het blad.

Dat betekent niet dat gemeentelijk of ander beleid de lezer klakkeloos door de keel wordt geduwd! Deze poging heeft de redactie ook niet gewaagd met het artikel van Ir. Meester.

Aan ir. Meester is gevraagd op de brief te reageren. De redactie heeft voor de sluitingsdatum van de kopij nog geen antwoord ontvangen. Mogelijk komt dit in het volgende nummer van *Bossche Bladen*.